

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Fél évre . . 40 L — b.  
V. gyed évre 20 L — b.  
Égy hóra . . 7 L — b.  
Nyílttér sora 6 L — b.  
Fird. petitsora 3 L — b.

# SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik  
hetenként kétszer:  
csütörtökön és  
va árnappal reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Soseana Gen. Averescu-ut 4.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.  
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

## A külpolitikai horizont.

Európai kavargás előtt. — Versengés a haldokló Ausztria feletti hegemoniáért. — Szerb és cseh csapatmozdulatok a korridor megszállására. — A nagy-antant tehetetlen. — Magyarország némán figyel az eseményeket.

— szept. 1.

Ausztria gazdasági összeroppanása a legkritikusabb napokat idézte fel egész Európában. A haldokló ország felett megindult a civakodás, amely a legutóbbi napok folyamán a tetőfokra hágott. Seppel osztrák kancellár prágai útja kudarcra vezetett, Csehszlovákia nem hajlandó segíteni Ausztrián, viszont azonban Ausztria végvonaglását a legalkalmasabb pillanatnak véli arra, hogy a déli és északi szlávokat összekötő szláv korridor, amelynek megteremtése a kis-antant megalakításának egyik főcélja volt, most megvalósítsa.

A régóta lappangó titok most kipattant. Jugoszlávia és Csehszlovákia már ki is dolgozták azokat a haditerveket, amelyeknek segítségével céljaikat meg akarják valósítani.

A kipattant titok természetesen futó tűzként terjedt el egész Európában és nagy izgalmakat váltott ki, különösen Rómában, mert Olaszországnak nagyon kényelmetlen volna, ha Jugoszlávia és Csehszlovákia közvetlen kapcsolatba kerülne egymással. És ez az a pont, ahol a háború szikrája kipattanhat, mert Olaszország mindenre képes, csak hogy a jugoszlávok és csehek közös tervét megvalósítsa.

A másik érdekelt állam, Magyarország, amely pedig közvetlenül van érdekelve ebben az ügyben, némán figyel az eseményeket. A magyar lapok hangoztatják ugyan, hogy a magyar kormánynak tennie kell valamit és ébernek kell figyelnie az eseményeket, de kérdés, hogy fog-e tudni valamit cselekedni.

\* \* \*

Budapest, aug. 30.

A 8 Órai Ujság szerint Jugoszlávia és Csehszlovákia erősebb eszközöktől sem riadnak vissza, hogy Ausztriát a maguk érdekkörébe vonják.

Ezt a törekvést látszanak támogatni azok a hírek, amelyek Milanóban, Rómában, Bernben és Németországban terjedtek el és amelyek szerint Jugoszlávia és Csehszlovákia katonai mozdulatokkal és csapatösszevonásokkal kíván szult adni törekvésének, hogy Ausztria fölött szoros gazdasági uralmat gyakoroljon.

Jugoszlávia hozzájárult ahhoz, hogy a katonai operációk esetére, amelyeknek színtere az Ausztria és Magyarország közötti határ volna, mindkét hadsereg fővezérsege a csehszlovák vezérkar alá kerül.

Ezenkívül a jugoszlávok két nagy katonai hadtestet állítanak fel a Dráva és Száva mentén, amelyek észak felé Szombathely irányában vonulnának és Kőszeg környékén egyesülnének a csehszlovák csapatokkal.

A felvonulás terve Magyarország területét is érinti, nyilván azzal a szándékkal, nehogy Magyarország a két szövetséges államot meggátolhassa az osztrák területen folytatandó megszállás végrehajtásában.

A csehek és jugoszlávok erős gazdasági jelentőséget akarnak adni akciójuknak és a korridor megvalósítására irányuló régi tervüket a „Zollverein” gondolatába burkolják.

Páris, aug. 30.

A „Chicago Tribune” írja:

A békére vágyó világ legnagyobb megle-

petésére kerültek a nyilvánosságra azok a haditervezetek, amelyeket Jugoszlávia Csehszlovákkal kidolgozott. A létrejött konvenció a szláv korridor katonai megszerzését célozza.

— A békekötő nagy-antant halott, — fejezi be a lap a cikket — éljen a háboruskedvű kis-antant.

Budapest, aug. 30.

A belpolitika eseménytelen teréről az érdeklődés teljesen a külpolitika felé fordult, a hol jelentős események állanak küszöbön. Kétségtelen, hogy a békekötés óta Európában nem volt olyan kritikus a helyzet, mint ma.

A feszültség egész Európában észlelhető, de az események központjában Ausztria áll: a haldokló Ausztria feletti hegemoniáért folyik a versengés Olaszország és Csehszlovákia között.

A budapesti lapok azt hangoztatják, hogy a magyar kormánynak kötelessége, hogy az osztrák kérdés megoldásánál teljes erejével védje meg a magyar érdekeket; ennél megszemből feladata a kormánynak egyelőre nincs is.

A „Magyarország” értesítése szerint a magyar kormány párisi követe útján Párisban a legilletékesebb helyen érdeklődött az osztrák kérdés megoldásának és a magyar érdekek megvédésének ügyéről, ebben a tárgyban azonban ezideig semmiféle értesítés nem érkezett.

— A magyar kormánynak azonban — írja a lap — elsőrangú kötelessége, hogy teljes erejével lépjen fel a cseh-jugoszláv imperialistikus törekvésekkel szemben.

## Amaximálásujbólkezdődik(?)

A kézdivásárhelyi szücs iparosokat a polgármester múlt hó 30-án magához hívatta és szigorú büntetések terhe mellett meghagyta nekik, hogy borkészletüket jelentsék be, hogy az árakat maximálhassa. Mikor ennek törvényes alapját a szücsök személyesen, majd ügyvédjük útján is kérdezték a polgármestertől, Morvay azt felelte, hogy ezt nem közli. Majd mikor erre az ügyvéd szóval bejelentette, hogy ez esetben ügyfelei nincsenek abban a helyzetben, hogy üzleti titkaikat elárulják bárkinek is, akinek ehhez törvényes joga nincsen, újból felhívatta szeptember 2-án délelőtt 9 órára a szücsöket, akik ügyvédjükkel jelentek meg és ott újból megismételte minden indoklás nélkül rendelkezését, azzal a fenyegetéssel, hogy ha a hatósági rendeletnek nem tesznek eleget, meg fogja őket büntetni. Ez alkalommal ismételt kérdést intézett a szücsök jogi képviselője a rendelkezés törvényes alapja felől, de ekkor lakonikusan kijelentette a polgármester, hogy: „Nem érek rá sokat magyarázni. Ajánlom magamat.”

Erre a szücsök és képviselőjük annak kijelentésével távoztak el, hogy az esetet jeleníteni fogják a prefectus urnak, ezt a polgármesternek is tudomására adván.

Az eset igen jellemző arra, hogy lehet békés és dolgozó iparosokat molesztálni hatósági intézkedés jogcíme alatt. Mert ha törvényes oka és törvény, vagy rendeleten alapuló joga van a polgármesternek intézkedni, azt meg szokás mondani, sőt egyenesen meg kell mondania, hogy ne lássék önkényeskedésnek a kiadott rendelkezés. Ilyesmivel, ami a szücsökkel tör-

tént, nincsenek e város polgárai szokva. Jól tenné a polgármester ur, ha nem kényszerítené a polgárságot arra, hogy a panaszkodás sorozata induljon meg ellene felettes hatóságaihoz, mert ez a köz javára nem vezet és nem volt szokása e város lakóinak. Az a tenor és az a tónus, ahogy ez esetben is eljár, igen „baszszzerű”, amihez nekünk, a sajtónak is van — egyelőre igen enyhe — szavunk, mert reméljük, hogy vagy felvilágosítást ad rendelkezésének jogalapja és célja felől, vagy visszavonhatja azt vele a Prefectus ur, akihez az érdekeltek terjedelmes panaszíráttal fordultak.

## TANÜGY.

A tanév megkezdése a gimnáziumban. A gimnáziumi beírások még szeptember 4-én is tartanak. 5-én d. e. 9 órakor lesz az ünnepies Veni Sancte és utána a törvényolvasás. 6-án már kezdetét veszi a rendes tanítás.

A ref. elemi iskolában is folynak a beíratkozások. Felhívjuk a beíratkozásokra a magyar szülők figyelmét.

## HIREK

Szombat, szept. 2.

— **Temetés.** Csütörtökön délután helyezték örök nyugalomra a helybeli ref. temetőben dr. I. Diénes Lajost, ki, mint megírtuk, Sepsiszentgyörgyön elhunyt. A halottat kísérő kocsi-sor d. u. fél 5 órakor érkezett meg a városba és a szülői ház előtti rövid megállás s a ref. dalárdának gyásznéke után megindult a menet a temetőbe. Itt a családi sírhelynél Paál Lajos lelkész mondott gyászbeszédet, majd Szabó Ferenc lelkész beszélt, közben és végén pedig a dalárda adott elő énekeket. A város közönségének részvétele impozánsan nyilatkozott meg a gyászbaborult család iránt. Dr. I. Diénes Lajos halála veszteség a társadalomra is, melynek tevékeny, ügybuzgó dolgozó tagja volt, igazi magyar ember.

— **Halálozások.** Nagy Albert máv. hivatalnok 5 éves kis fia, — ki édesanyjával jött haza, hogy itt gyógyulást keressen, hosszas betegeskedés után meghalt. Szerdán temették a kis halottat. — Mára virradólag elhunyt városunkban Szotyori Sándor korcsmárca. Sokat betegeskedett, míg végre a halál hozott részére gyógyulást. 65 éves volt. Holnap, vasárnap délután temetik.

— **Betegsegélyző-iroda városunkban.** A betegsegélyzőpénztár kirendeltséget létesített városunkban, melynek vezetésével Útő Béla hivatalnokot bizta meg. Az iroda Unió-utca 35. sz. alatt van, ahol mindenféle betegsegélyzői dolgot elintéznek.

— **Szabó Jenő irodalmi estélye.** Szabó Jenő ny. ref. lelkész és kiváló író, az Erd. Ir. Társ. és Kemény Zsigmond irodalmi társaság rendes tagja ez ősszel is megtartja minden évben tartani szokott és igen jó hírű irodalmi estélyét. A kiváló poeta az idén nagyérdemű és remek műsorral töltött előadó estélyét szeptember 30-án fogja a városi Vigadó nagytermében rendezni. Szépért lelkesülő, áldozatkész közönségünknek derék poétánk vállalkozását előre is nagybecsű figyelmébe és támogatásába ajánljuk.

— **Román-lengyel szövetség.** Románia és Lengyelország között katonai természetű tárgyalások folynak Oroszország ellen. A szerződést Ferdinand román király, Pilsudszky lengyel államfő fogják aláírni. A román királyt nagy előkészületekkel várják Varsóba.

— **A tordai dalosverseny.** Holnap, szeptember harmadikán fogják megtartani a tordai dalosversenyt, amelynek műsorán énekszármok, zenedarabok és színelőadás is szerepel. A dalosversenyt Petőfi emlékeztetének szentelte a rendezőség és művészi, változatos programja tanuskodik arról a lelkes munkáról, amelyért a „Tordai Dalkört”-t illeti a dícséret.

— **Felhívás.** Fölkérjük a város társadalmának minden olyan itt élő tisztelt tagját, aki iskolából valamit a nagyenyedi Bethlen főiskolában végzett, szíveskedjék nevét és az ott végzett iskolák (osztályok) számát három napon belül a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r-t helyiségében kitett ivre följegyezni, hogy a kollégium igazgatóságától tervbe vett albumból a Kézdivásárhelyen lakó volt enyedi diákok neve ki ne maradjon. — Dr. Diénes Ödön, dr. Diénes Jenő, Szabó Jenő.

— **Munkásbiztosítási járulékok felemelése.** A bukaresti Casa Centrala Asigurarilor Sociale a tavasz folyamán felemelte a betegsegélyző járulékot olyformán, hogy a Consiliul Dirigent XIX. számú decretumában korábban megszabott járulékokra kimondta, hogy ezeket április 1-től kezdve egy az egy arányban leuban kell kifizetni. Ezt az intézkedést Marcescu munkügyi miniszter felfüggesztette és elrendelte az érdekelt munkaadók és munkások kiküldötteinak meghallgatását. A kiküldöttek július hó 27-én gyűltek össze a Casa Centrala nál Bukarestben, hol A. V. Gidei vezérigazgató elnöklése mellett a közp. igazgatók és a kerületi főigazgatókkal közös ülést tartottak. Megállapították, hogy a járulékemelés szükséges és azért egyhangulag meg szavazták azt. Az erdélyi főigazgatók, hogy a munkaadók és miniszteri betöltés miatt le nem vont járulékok összegével meg ne kárcsittas sanak, kérték a felemelt járulékok folyó évi augusztus 1-ével való bevezetését, mit az ülés elfogadott. Ezek szerint a magasabb járulékok, melyek az eddigiekkel szemben mintegy átlag 50—60 százalékkal magasabbak, augusztus hó 1-től lesznek fizetendők.

— **Benedek Elek a Cimborák főszerkesztője.** Nemcsak a gyermekvilágban, hanem irodalmi körökben is élénk feltűnést kell keltsen az a nagyjelentőségű esemény, hogy Benedek Elek, az országos hírvé mesemondó, akit kora és a köz érdekében eddig teljesített gigászi munkássága a méltán megérdemelt nyugalomra készíthetne, — elvállalta immár Erdélyszerte ismert gyermeklapnak, a Cimborának főszerkesztői teendőit s a legujabb — 29. szám már Benedek Elek főszerkesztő neve alatt jelent is meg. Egyébként a legujabb szám, mely új, izléses köntösben, új alakban is jelent meg, Benedek Elek írásain kívül a legkiválóbb írók, költők és festőművészek munkáit adja. A lényeges változás

dacára is az előfizetési ár negyedévre 40 leu maradt. Előfizetéseket a kiadóhivatal (Szatmár, Eötvös-utca 4.) és minden erdélyi könyvkereskedő elfogad.

## Városi mozi.

(A mozi iroda közlése) *Vörös kigyó*, amerikai detektív dráma 4 felvonásban, kerül bemutatóra szeptember hó 6-án és 7-én, szerdán és csütörtökön este 9 órakor. Egy hűtlen asszony kalvariája képezi magvát e drámának. Az elhagyott férj a Vörös kigyó banda tagja lesz. Boszút áll hűtlen feleségén, aki egy lordhoz ment férjhez; ellopatja gyermekét. Innentől kezdve az anyai szeretet martíromsága gyönyörűen izgató jelenetekben rajzolódik előttünk a vásznon. Kitűnően oldja meg bravuros szerepét Cleyton detektív, akinak hosszas küzdelmek árán sikerül sok titokról lerántani a leplet és a banda tagjait átadhatja az igazságszolgáltatás kezébe.

## LEGUJABB.

**Newton lord beszéde a bécsi interparlamentáris konferencián.**

Bécs, aug. 31.

Newton lord, akit az angol lordok házában többszöri felszólalásaiból ismerünk, a bécsi konferencián általános tetszésnyilvánítás között kifejtette, hogy a **kisebbségek ügye nemcsak rendkívül fontos, hanem nagy veszélyeket is rejt magában.** A legnagyobb hiba, amit Párisban elkövettek az, hogy egyes nemzeteket megkérdezésük nélkül csatoltak más nemzetekhez s igen gyakran olyan nemzetekhez, melyek alacsonyabb műveltségűek. **A szónok az Erdélyben élő magyar kisebbség sorsát saját tapasztalataiból ismeri, de amit ott látott, az nemcsak Románia szégyene, hanem azon hatalmaké is, melyek a békét megteremtették.**

A békeszerződésben a kisebbségek jogainak védelmére történtek intézkedések, de azoknak keresztülvitelére semmisen történik és így csak holt betűk maradnak. A kis entente prágai értekezletén a kisebbségek jogairól szó sem esett. Miért nincsenek itt a kis entente képviselői, hogy feleljenek kérdéseinkre? Sehol nem alkalmazhatjuk jobban, mint itt azt a közmondást: A távollévőknek nincs igaza.

A szónok hozzájárul ahhoz, hogy a konferencia tiltakozzon a kisebbségek elnyomása ellen, de ezzel nem elégszik meg. Az ügyet a népszövetség elé kell vinni. Mit csinál a legfőbb tanács, ha nem akarja tudni, amit tennie kell? A népek szövetsége bizonyára meg fogja

tenni, amit megtehet, de a kormányoknak a földadatok gondoskodni a kisebbségekről.

A szónok felszólítja a konferencia résztvevőit, hassanak oda kormányaiknál, hogy a kisebbségek védelmét komolyan keresztül is vigyék. **Az ügy olyan nagyszabású, hogy a megoldásnak halogatása új háború veszélyét rejt magában.**

## NYILTTÉR\*)

### Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik felejtethetetlen Gyurikánk temetésén megjelentek s részvételükkel bánatunkban felkerestek, ezúton fogadják köszönetüket.

Nagy Albertné és családja.

Mindazok, kik felejtethetetlen férjem temetésén megjelentek, vagy bánatomat részvételükkel enyhíteni igyekeztek, ezúton fogadják hálás köszönetem.

Özv. Molnár Györgyné.

\*) E rovatban foglaltakért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

**Jó családból való, 4 középiskolát végzett fiatal TANULÓNAK felveszek.** **DOBRA MIKLÓS, kereskedő.**

**Zeneiskola.** Teljes kiképzést ad hegedű, kistű, brács, nagybűgő és zongora, valamint fuvó-hangszerekben KRAMBERGER KONRAD karmester. — Beiratkozás és felvétel: mindennap d. e. 11—12 óráig. — Zongora hangolást o o és javítást azonnal eszközöl. o o

**ELADÓ a Körösi Csoma Sándor-utca 10. sz. alatti belsőség a rajta levő házzal együtt** szabadkézből. Értekezni lehet Szabó József mészáros, esetleg a tulajdonos Kovács János keresk.-nél Torja.

**Lehetőleg négy szobás**

**LAKÁS**

**sürgősen kerestetik.**

Leleplelés díjat fizetek. — — Cím a kiadóban.

## Kükküllőmenti

**I. rendű asztali és fajborok a CZELL-féle medgyesi borpincéből nagybani vételnél jutányos árban kaphatók:**

**BENE ALBERT**

— üzletében, Kézdivásárhelyt. —

„HERMES” 12.347.

**Szállítmányaink Bécsből és Németországból mindenféle RÖVID ÉS NORINGBERGI ÁRUKKAL,**

**továbbá MANUFAKTUR-ÁRUINK Csehszlovákiából megérkeztek.**

**HOLDENGRÄBER, HUTTMANN ÉS TÁRSA**  
**BRASSÓ, HIRSCHER-UTCA 4. SZÁM.**

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.